

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Valkeakosken kaupunki

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Nina Kivi

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Jukka Varonen	kaupunginjohtaja	040 335 6000	jukka.varonen@valkeakoski.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimitilimessä

Vastaajien määrä: 1

18.01.2016

5. Toimielimen nimi

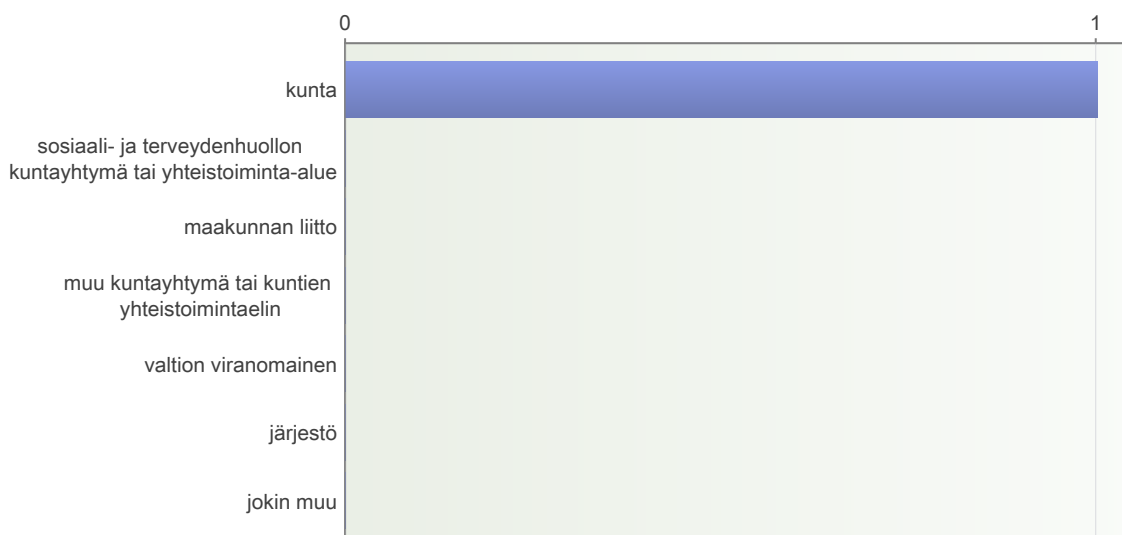
Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Kaupunginhallitus

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Vastaajien määrä: 1

	Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa
005 Alajärvi	0
020 Akaa	0
005 Alajärvi	0
009 Alavieska	0
010 Alavus	0
016 Asikkala	0
018 Askola	0
019 Aura	0
035 Brändö	0
043 Eckerö	0
046 Enonkoski	0
047 Enontekiö	0
049 Espoo	0
050 Eura	0
051 Eurajoki	0
052 Evijärvi	0
060 Finström	0
061 Forssa	0
062 Föglö	0
065 Geta	0
069 Haapajärvi	0
071 Haapavesi	0
072 Hailuoto	0
074 Halsua	0
075 Hamina	0
076 Hammarland	0
077 Hankasalmi	0
078 Hanko	0
079 Harjavalta	0
081 Hartola	0
082 Hattula	0
086 Hausjärvi	0
111 Heinola	0
090 Heinävesi	0
091 Helsinki	0
097 Hirvensalmi	0
098 Hollola	0
099 Honkajoki	0
102 Huittinen	0
103 Humppila	0
105 Hyrynsalmi	0
106 Hyvinkää	0
283 Hämeenkoski	0
108 Hämeenkyrö	0
109 Hämeenlinna	0
109 Hämeenlinna	0
139 Ii	0

140 Iisalmi	0
142 Iitti	0
143 Ikaalinen	0
145 Ilmajoki	0
146 Iloanta	0
153 Imatra	0
148 Inari	0
149 Inkoo	0
151 Isojoki	0
152 Isokyrö	0
164 Jalasjärvi	0
165 Janakkala	0
167 Joensuu	0
169 Jokioinen	0
170 Jomala	0
171 Joroinen	0
172 Joutsa	0
174 Juankoski	0
176 Juuka	0
177 Juupajoki	0
178 Juva	0
179 Jyväskylä	0
181 Jämijärvi	0
182 Jämsä	0
186 Järvenpää	0
202 Kaarina	0
204 Kaavi	0
205 Kajaani	0
208 Kalajoki	0
211 Kangasala	0
213 Kangasniemi	0
214 Kankaanpää	0
216 Kannonkoski	0
217 Kannus	0
218 Karijoki	0
224 Karkkila	0
226 Karstula	0
230 Karvia	0
231 Kaskinen	0
232 Kauhajoki	0
233 Kauhava	0
235 Kauniainen	0
236 Kaustinen	0
239 Keitele	0
240 Kemi	0
320 Kemijärvi	0
241 Keminmaa	0
322 Kemiönsaari	0
244 Kempele	0
245 Kerava	0
249 Keuruu	0

250 Kihniö	0
256 Kinnula	0
257 Kirkkonummi	0
260 Kitee	0
261 Kittilä	0
263 Kiuruvesi	0
265 Kivijärvi	0
272 Kokkola	0
271 Kokemäki	0
272 Kokkola	0
273 Kolari	0
275 Konnevesi	0
276 Kontiolahti	0
280 Korsnäs	0
284 Koski TI	0
285 Kotka	0
286 Kouvola	0
286 Kouvola	0
287 Kristiinankaupunki	0
288 Kruunupyy	0
290 Kuhmo	0
291 Kuhmoinen	0
295 Kumlinge	0
297 Kuopio	0
300 Kuortane	0
301 Kurikka	0
301 Kurikka	0
304 Kustavi	0
305 Kuusamo	0
312 Kyyjärvi	0
316 Kärkölä	0
317 Kärsämäki	0
318 Kökar	0
319 Köyliö	0
398 Lahti	0
399 Laihia	0
400 Laitila	0
407 Lapinjärvi	0
402 Lapinlahti	0
403 Lappajärvi	0
405 Lappeenranta	0
408 Lapua	0
410 Laukaa	0
416 Lemi	0
417 Lemland	0
418 Lempäälä	0
420 Leppävirta	0
421 Lestijärvi	0
422 Lieksa	0
423 Lieto	0
425 Liminka	0

426 Liperi	0
444 Lohja	0
430 Loimaa	0
430 Loimaa	0
433 Loppi	0
434 Loviisa	0
435 Luhanka	0
436 Lumijoki	0
438 Lumparland	0
440 Luoto	0
441 Luumäki	0
442 Luvia	0
475 Maalahti	0
444 Lohja	0
478 Maarianhamina	0
480 Marttila	0
481 Masku	0
483 Merijärvi	0
484 Merikarvia	0
489 Miehikkälä	0
481 Masku	0
491 Mikkeli	0
494 Muhos	0
495 Multia	0
498 Muonio	0
499 Mustasaari	0
500 Muurame	0
503 Mynämäki	0
504 Myrskylä	0
505 Mäntsälä	0
508 Mänttä-Vilppula	0
507 Mäntyharju	0
529 Naantali	0
531 Nakkila	0
532 Nastola	0
508 Mänttä-Vilppula	0
529 Naantali	0
535 Nivala	0
536 Nokia	0
538 Nousiainen	0
541 Nurmes	0
543 Nurmijärvi	0
545 Närpiö	0
560 Orimattila	0
561 Oripää	0
562 Orivesi	0
563 Oulainen	0
564 Oulu	0
309 Outokumpu	0
576 Padasjoki	0
577 Paimio	0

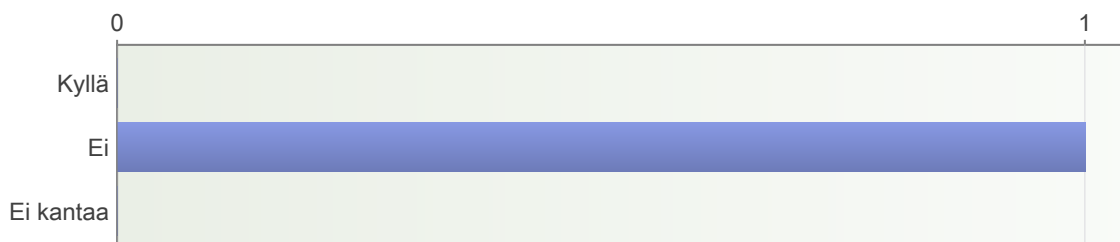
564 Oulu	0
578 Paltamo	0
445 Parainen	0
580 Parikkala	0
581 Parkano	0
599 Pedersören kunta	0
583 Pelkosenniemi	0
854 Pello	0
584 Perho	0
588 Pertunmaa	0
592 Petäjavesi	0
593 Pieksämäki	0
595 Pielavesi	0
598 Pietarsaari	0
601 Pihtipudas	0
604 Pirkkala	0
607 Polvijärvi	0
608 Pomarkku	0
609 Pori	0
611 Pornainen	0
638 Porvoo	0
614 Posio	0
615 Pudasjärvi	0
616 Pukkila	0
619 Punkalaidun	0
620 Puolanka	0
623 Puumala	0
624 Pyhtää	0
625 Pyhäjoki	0
626 Pyhäjärvi	0
630 Pyhäntä	0
631 Pyhäranta	0
635 Pälkäne	0
636 Pöytyä	0
636 Pöytyä	0
678 Raabe	0
710 Raasepori	0
680 Raisio	0
681 Rantasalmi	0
683 Ranua	0
684 Rauma	0
684 Rauma	0
686 Rautalampi	0
687 Rautavaara	0
689 Rautjärvi	0
691 Reisjärvi	0
694 Riihimäki	0
697 Ristijärvi	0
698 Rovaniemi	0
700 Ruokolahti	0
702 Ruovesi	0

704 Rusko	0
704 Rusko	0
707 Rääkkylä	0
729 Saarijärvi	0
732 Salla	0
734 Salo	0
736 Saltvik	0
790 Sastamala	0
738 Sauvo	0
739 Savitaipale	0
740 Savonlinna	0
740 Savonlinna	0
742 Savukoski	0
743 Seinäjoki	0
743 Seinäjoki	0
746 Sievi	0
747 Siikainen	0
748 Siikajoki	0
791 Siikalatva	0
749 Siilinjärvi	0
751 Simo	0
753 Sipoo	0
755 Siuntio	0
758 Sodankylä	0
759 Soini	0
761 Somero	0
762 Sonkajärvi	0
765 Sotkamo	0
766 Sottunga	0
768 Sulkava	0
771 Sund	0
777 Suomussalmi	0
778 Suonenjoki	0
781 Sysmä	0
783 Säkylä	0
831 Taipalsaari	0
832 Taivalkoski	0
833 Taivassalo	0
834 Tammela	0
837 Tampere	0
844 Tervo	0
845 Tervola	0
846 Teuva	0
848 Tohmajärvi	0
849 Toholampi	0
850 Toivakka	0
851 Tornio	0
853 Turku	0
857 Tuusniemi	0
858 Tuusula	0
859 Tyrnävä	0

886 Ulvila	0
887 Urjala	0
889 Utajärvi	0
890 Utsjoki	0
892 Uurainen	0
893 Uusikaarlepyy	0
895 Uusikaupunki	0
785 Vaala	0
905 Vaasa	0
908 Valkeakoski	1
911 Valtimo	0
092 Vantaa	0
915 Varkaus	0
918 Vehmaa	0
921 Vesanto	0
922 Vesilahti	0
924 Veteli	0
925 Vieremä	0
927 Vihti	0
931 Viitasaari	0
934 Vimpeli	0
935 Virolahti	0
936 Virrat	0
941 Vårdö	0
946 Vöyri	0
976 Ylitornio	0
977 Ylivieska	0
980 Ylöjärvi	0
981 Ypäjä	0
989 Ähtäri	0
992 Äänekoski	0

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

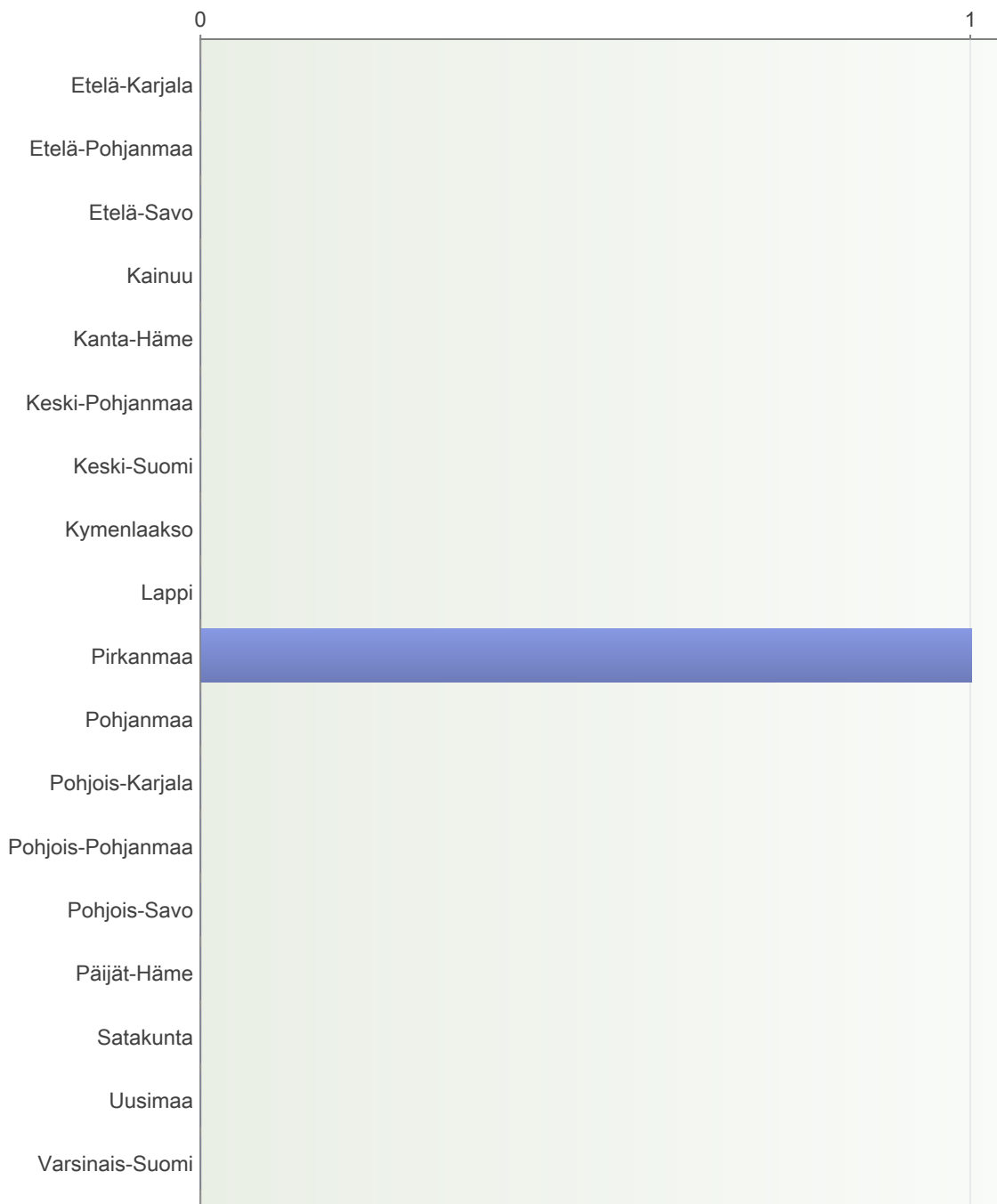
9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntapohjalta itsehallintoalueita syntyy 18. Näistä peräti 10 maakunnassa on vähemmän kuin 200 000 asukasta, mitä on pidetty vähimmäismääränä erikoissairaanhoidon järjestämiseen. Sote-palveluiden järjestämisen kannalta maakuntajako ei olekaan oikea peruste, vaan tarvitaan taloudellisesti ja väestöllisesti vahvempia kokonaisuuksia, jotta voidaan paremmin saavuttaa sote-uudistuksen yksi keskeinen tavoite, eli palveluiden yhdenvertainen saatavuus. Tämä on selkeästi todettu monissa asiantuntijaselvityksissä vuosien mittaan. Tähän päätyy myös hallituksen taustaselvitys (Virkamiesselvitys: Uusien itsehallintoalueiden muodostaminen 5.11.2015): ”Mitä suurempi on alueiden määrä, sitä selvempää on, että osa alueista jäisi tehtävän toteuttamisen kannalta liian pieniksi. Yli 12 alueen ratkaisut johtavat siihen, että on tingittävä soteuudistuksen tavoitteiden toteutumisesta sekä palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden että kustannusten kasvun hillinnän osalta. Myös riski alueratkaisun ristiriitaisuudesta perustuslain kanssa on tällöin suuri.
- Sote –uudistukselle asetetaan paljon odotuksia. Pelkkä rakenteiden uudistaminen ei kuitenkaan yksinään mahdollista muutosta. Tarvitaan palveluprosessien ja nykyisen palveluajattelun radikaalia uudistamista. Toivottavaa on, että johtamisen ja kehittämisen kokonaisuus pohditaan perusteellisesti palvelurakenteen ja -tuotannon uudistamisen rinnalla. Samoin luodaan tila ja mahdollisuus palveluprosessien uudistamiselle. Kehittämistyössä tulisi olla kuntatoimijat erittäin vahvasti edustettuna.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Vastaajien määrä: 1

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Pirkanmaa on Valkeakoskelle luontainen yhteistyö-, työssäkäynti- ja asiointisuunta. Valkeakoski kuuluu Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin, Pirkanmaan liittoon ja Pirkanmaan aluepelastuslaitokseen.

Kaupunginvaltuusto 25.1.2016 § 5

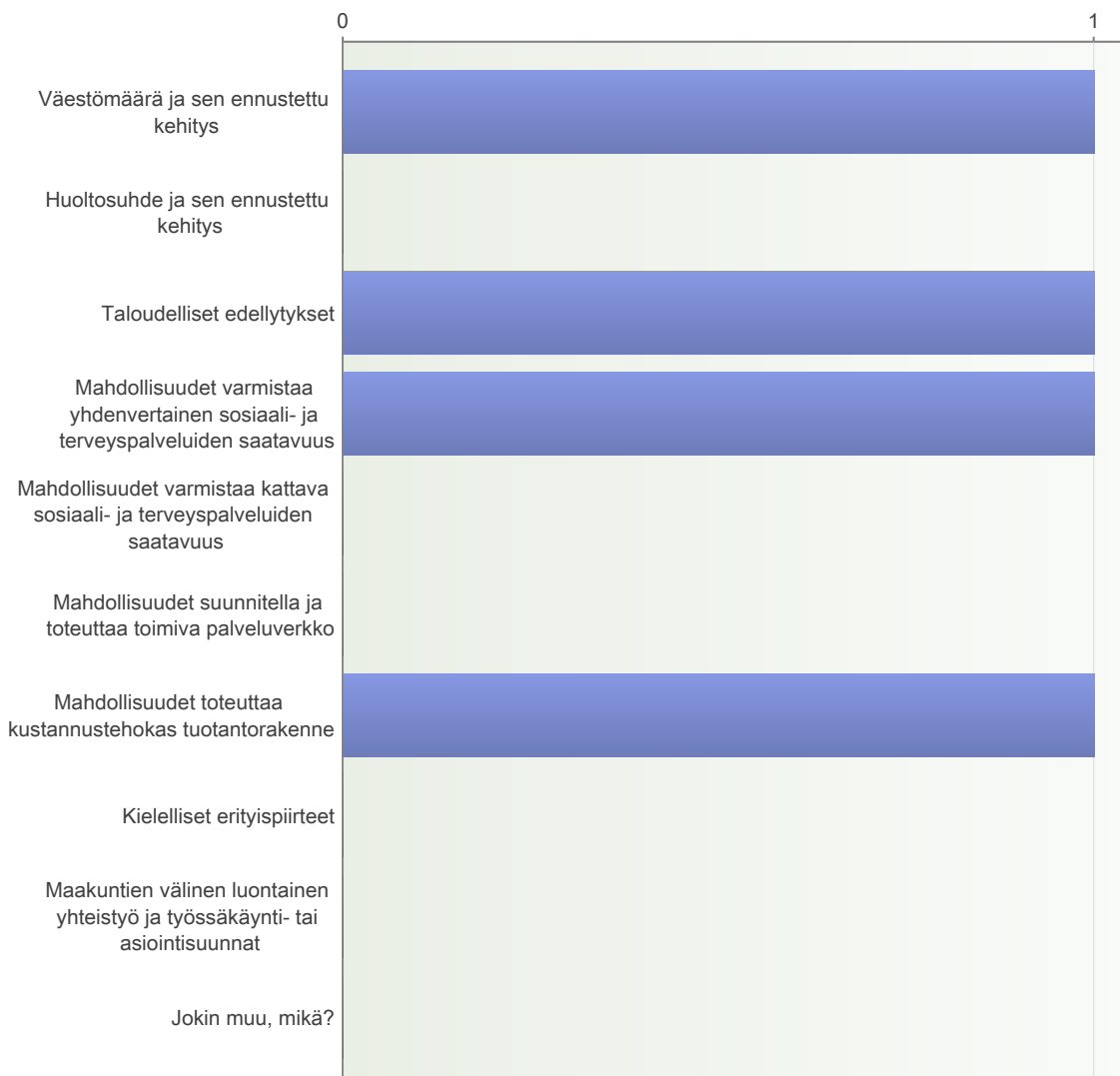
12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Vastaajien määrä: 1

- Ratkaisu on epälooginen suhteessa hallinnon selkeyttämistavoitteisiin.
Ratkaisu on hyvin ongelmallinen etenkin demokratian ja itsehallinnon toteutumisen, palvelujen järjestämisen ja integraation sekä hallinnollisen toimeenpanon näkökulmasta.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Vastaajien määrä: 1

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä.

Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Vastaajien määrä: 1

- Nykyisen Tays-erva-alueen (Pirkanmaa, Kanta-Häme, Päijät-Häme, Etelä-Pohjanmaa) lisäksi Satakunta ja Keski-Suomi ovat luontaisia erikoissairaanhoidon yhteistyökumppaneita Pirkanmaalle. Toimivan alueellisen yhteistyön näkökulmasta on tärkeää, että sairaala- ja päivystystoiminta suunnitellaan koko alueella tarkoituksenmukaiseksi.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Vastaajien määrä: 1

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Selkeintä olisi tehdä ratkaisu sosiaali- ja terveystoimen palvelut edellä ja tarkastella vasta tämän jälkeen muiden tehtävien siirtoa.

Joukkoliikenteen järjestäminen ja rahoitus soveltuisi jatkossa luontevasti itsehallintoalueelle. Itsehallintoalueelle ei tule siirtää kunnilta ympäristö- ja rakennusvalvonnan tehtäviä, koska tämä ei toisi lisäarvoa nykyiseen verrattuna. Sen sijaan ELY-keskuksen ympäristövalvonnan tehtäviä olisi tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueelle.

Valtion aluehallinnon tehtävät on tarkoituksenmukaista arvioida kokonaisuudessaan ja luoda myös tältä osin kestävä, tulevaisuuden haasteisiin vastaava rakenne. Lisäksi pelastustoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa tiiviissä yhteistyössä toimivan Hätäkeskuslaitoksen alueellinen ja hallinnollinen asemoituminen on siirrettävä Pirkanmaalle.

Työllisyyden edistäminen liittyy keskeisesti sekä elinvoima-, koulutus- että sosiaalipolitiikkaan. Työllisyyttä ei voida hoitaa yksinomaan tai ensisijaisesti sosiaalipoliittisin keinoin, vaan keskeisintä on elinvoimapolitiikka. Sen sijaan työllisyyden edistämisen tulee olla jatkossa yhä tiiviimmin kytkettynä nimenomaan elinkeinoelämään, koska uudet työpaikat syntyvät yrityksiin. Kuntien tehtäviin tulee työnjaossa kuulua edelleen työpaikkojen syntymisen edistäminen. Itsehallintoalueen tulee puolestaan huolehtia sosiaaliturvasta, ml. työttömyyteen liittyvistä etuuksista ja työllistämiseen osoitettavista tuista.

Kuntien varautumista häiriötilanteisiin on tuettava jatkossakin. Jos tilanteessa on mukana useita eri viranomaisia, niin pelastustoiminnan yleisjohtovastuu kuuluu pelastusviranomaiselle. Tähän asti kuntien varautumista on tukenut ja koordinoitunut kuntien omistama alueen pelastuslaitos. Kunnat ovat mitoittaneet pelastuslaitosten resurssit tarkoituksenmukaisen varautumisen perusteella. Jos vastuu pelastuslaitoksista siirtyy itsehallintoalueille, tulisi vähintäänkin määritellä lain tasolla pelastustoimen velvollisuus vastata nykyisen tasoista tehtävistä ja lisäksi kuntien tukemisesta häiriötilanteisiin varautumisessa ja siihen liittyvässä valmiussuunnittelussa.

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja terveysongelmien ehkäisy halutaan pitää kansallisen sosiaali- ja terveyspolitiikan keskeisenä tavoitteena, on valtion huolehdittava siitä, että kunnilla on myös tosiasialliset edellytykset suorittaa tehtävästä. Kunnille on luotava kannusteet tehtävän hoitamiseen. Valtion on osallistuttava valtionosuusjärjestelmän kautta niihin kustannuksiin, jotka kunnille muodostuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä.

Poikkihallinnollinen yhteistyö itsehallintoalueen, kuntiin jäävien toimialojen sekä kansalaisjärjestöjen ja elinkeinoelämän välillä on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannalta jatkossa avainasemassa. Yhteistyö on systematisoitava alusta lähtien siten, että alueille luodaan toimivat yhteistyörakenteet, jotka mahdollistavat yhteistyön eri hallinnon alojen välillä ja elämänsaariajattelun toteutumisen.

Uudistus ei saa aiheuttaa ongelmia kuntalaisille. Julkisen vallan on kyettävä toimimaan myös jatkossa yhtenä kokonaisuutena. Jatkossa on panostettava myös kuntien ja itsehallintoalueen yhteisiin digitaalisiin ratkaisuihin.

Palvelut tulisi siirtää itsehallintoalueelle portaittain siten, että erikoissairaanhoidon ja terveydenhuollon kokonaisuus tehdään ensin. Tämän jälkeen rakennetaan sosiaalihuollon palvelukokonaisuus. Sosiaalihuollon osalta on suuri vaara, että hyvä yhteistyö esim. opetus- ja sivistystoimen palveluiden kanssa katkeaa. Kuitenkin osa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia on palvelukokonaisuuden saumaton yhteistoiminta. Tämän vuoksi tulisi vielä harkita sitä, olisiko toiminnan vaikuttavuuden ja tehokkuuden kannalta parempi ratkaisu,

mikäli osa soten lähipalveluista jäisi edelleen kuntien tuotettavaksi.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Hallituksen teettämässä virkamiesselvityksessä uusien itsehallintoalueiden muodostamisesta (5.11.2015) on kuvattu hyvin aluelinjaukseen liittyviä kysymyksiä. Linjaamalla selkeästi sote-palveluiden uudistamisen tavoitteet ja pitämällä kiinni näistä tavoitteista olisi päästy parempaan lopputulokseen.

Etenkin itsehallintoalueet, joista viidellä on yliopistollinen keskussairaalla, 12:lla on ympärivuorokautinen päivystyssairaala, kuudella on "satelliittipäivystys", 12:lla on hoidossaan sote-kokonaisuus samalla itsehallintoalueella, kolmella on hoidossaan kahden itsehallintoalueen sote-kokonaisuus ja kolme itsehallintoaluetta ei voi järjestää sotepalveluitaan kokonaisuutena, on sekava.

Se ei ole asiakkaan näkökulmasta selkeä, se ei ole palveluiden järjestämisen kannalta optimaalinen eikä se välttämättä täytä perustuslain vaatimuksia. Näin monikulmainen malli ei ole kannatettava, vaan tulisi pyrkiä yksinkertaisempaan malliin, jossa itsehallintoalueiden vastuut ovat selkeämmät ja tasapuolisemmat. Tämä olisi parempi ratkaisu sekä kansalaisten palveluiden että demokratian toteutumisen kannalta.

Koko uudistus tulee aloittaa asteittain pohjoisesta etelään kuten kansanterveys- ja perusopetuslaissa tehtiin. Uudistus tulisi aloittaa alueilta, joilla on väestömäärän, riittävän suurten yksiköiden ja taloudellisten resurssien suhteen liian kapeat hartiat. Näillä alueilla on myös suurin muutosvalmius. Siirtymäajan tulee olla sellainen, että sen avulla voidaan varmistaa jatkuva palvelujen saanti asiakkaille ja taloudellisesti kestävä ratkaisu.

Monialaisena organisaationa on vaarana, että itsehallintoalueet kasvavat tehtäviltään liian suureksi ja moninaiseksi. Suuruuden ekonomia kääntyy itseään vastaan. Lähipalvelujen toimipisteiden volyymit ja alueelliset erot ovat suuria. Sote-keskustelussa sosiaalipalvelujen rooli on jäänyt vähälle huomiolle. Perhe- ja sosiaalipalveluissa sekä vanhustenpalveluissa paikallinen tuntemus johtamisessa ja arjen työssä on erityisen tärkeää. Ratkaisussa tuli harkita täydellisen sote-integraation sijasta ratkaisua, jossa eräät sote-palvelut (esim. oppilashuolto, aikuissosiaalityö) jäisivät edelleen kuntien tehtäväksi. Näin kunnilla olisi välineet paremmin huolehtia tosiasiallisesti mm. terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä.

20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Tulevalla rahoitusmallilla ja valtionosuusjärjestelmän muutoksilla on ratkaiseva merkitys kuntien tuleviin toimintamahdollisuuksiin. Koska kunnat huolehtivat jatkossakin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ohella merkittävästä määrästä perusoikeudellisia tehtäviä (mm. varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus), on niiden hoitamisen edellytykset turvattava kannustavan rahoitusratkaisun avulla. Myös perustuslain rahoitusperiaate edellyttää, että kunnille turvataan riittävät voimavarat niille jäävien tehtävien hoitamiseksi.

Kuntien rooliksi on kaavailtu elinvoimakunnan roolia. Tämän roolin kannalta on olennaista, että kunnilta ei siirretä elinvoimaan vahvistamiseen liittyviä tehtäviä ja että elinvoiman kehittämiseen kannustava yhteisöveron tuotto säilyy kunnilla.

Kuntien tulevien toimintamahdollisuuksien kannalta keskeisimmässä kysymyksessä kunnat onkin kutsuttava laajasti mukaan uudistuksen suunnitteluun. Valmistelussa on noudatettava hyvän hallinnon perusteiden mukaista avointa ja osallistavaa tapaa. Kuntien tulee saada lausua asukkaidensa puolesta rahoitusratkaisusta sen varmistamiseksi, että kokonaisveroaste ei hallituksen lupauksen mukaisesti nouse.

Toimivan rahoitusmallin ohella kriittiseksi kysymykseksi kuntien toimintaedellytysten näkökulmasta nousee kuntien ja kuntayhtymien omistuksessa olevien sote-kiinteistöjen tulevaisuus ja oikeidenmukainen arvostaminen. Valmistelussa on selvitettävä myös tukipalveluiden osalta malli, jossa itsehallintoalue turvaisi ensisijaisesti kuntien olemassa oleviin tukipalveluihin esimerkiksi hankintojen, toimitilojen ja ateriapalvelujen osalta. Näin välttäisiin päällekkäisten toimintojen rakentamiselta.

Eläkevastuut tulee siirtyä täysimääräisesti itsehallintoalueelle.